

YENİ EĞİTİM KANUNU:

SEÇMELİ "KUR'AN-I KERİM VE HZ. PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSLERİ"

(DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER)

YENİ EĞİTİM KANUNU: SEÇMELİ “KUR’AN-I KERİM VE HZ. PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSLERİ” (DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER)

Ülkemiz, demokrasi, insan hakları, hak ve özgürlükler gibi birçok alanda önemli gelişmeler kat etmektedir. Özellikle eğitim öğretimle ilgili yapılan düzenleme ve kanun değişiklikleri ile yeni anayasa hazırlama sürecinde olduğumuz şu günlerde bir sivil toplum kuruluşu olarak uzmanlık alanımızla ilgili konularda değerlendirme ve önerilerimizi paylaşmayı önemli görüyoruz.

Öncelikle yapılan kanuni düzenlemelerle zorunlu ve kesintisiz eğitimin, kesintili olarak uygulanmasına yönelik değişiklik, büyük bir toplumsal talebe karşılık geldiğinden dolayı son derece önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca zorunlu eğitimin sekiz yıldan on iki yıla çıkarılmış olması da, gençlerimizin daha fazla eğitim almasına fırsat vermesi ve Türkiye’nin 2023 vizyonu ile uyumlu olması açısından da olumlu bir gelişmedir. Üniversiteye girişte katsayı engelini kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğine imkan veren düzenleme de ayrıca takdirle karşılanmaktadır. Bununla birlikte kabul edilen eğitim kanunu, Türkiye’de uzun yıllardır sürekli bir tartışma alanı olarak kamuoyunu meşgul eden isteğe bağlı din eğitimi konusunda da tarihi bazı düzenlemeler içermektedir. Ülke insanının sağlıklı bir din eğitimi için örgün eğitim içerisinde alabilmesinin önünü açan ve isteğe bağlı seçmeli ders olarak ortaokul ve lisede istifade edebilmesine imkan sağlayan “Kur’an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı” derslerinin kanunda özel olarak zikredilmiş olması, ayrıca İmam Hatip Liselerinin orta kısımlarının da bu çerçevede kanuni bir düzenleme ile açılması önemli kararlardır.

İsteğe bağlı seçmeli “Kur’an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı” derslerine yönelik değerlendirme ve önerilerimizi ana hatlarıyla şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Kur’an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı dersleri, öğrencilerin arzu edilen verimi elde edebilmesi için ortaokul ve liselerde her yıl en az ikişer kredi olmalıdır. Bu iki derse ortaokul ve lisenin her bir yılında, diğer bir ifadeyle

sekiz yıl seçmeli dersler havuzunda öğrencilerin gelişim ve öğrenme seviyeleri dikkate alınarak yer verilmelidir.

2. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı dersleri, isteyen herkese her sınıf düzeyinde verilmelidir. Örneğin; bir öğrenci 5 ve 6. sınıflarda Kur'an-ı Kerim dersini seçmeli olarak almamış olsa bile 7. veya 8. sınıfta talep etmesi halinde o dersle ilgili yapılacak bir seviye tespiti ile uygun bir seviyede almasına fırsat verilmelidir.
3. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı derslerinin uygulanmasına yönelik genel ve özel amaçları şu şekilde belirlemenin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Genel Amaçlar:

- a. Bu iki dersin genel amacı; öğrencilere Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberi sevdirmek, önemini kavratmak, dini hayatında Kur'an ve Hz. Peygamberi referans alabilme yeterliliğini kazandırmak.
- b. Dini bilgi ve tecrübe kazandırma yoluyla öğrencilerin karakter gelişimlerine yardımcı olmak

Özel Amaçlar:

(Kur'an-ı Kerim)

- a. Kur'an-ı Kerim'in metnini kurallarına uygun olarak okuyabilme
- b. En az namazlarını kılabilecek kadar Kur'an'dan sure ve dualar ezberleme
- c. Bir Kur'an kültürü olarak Kur'an'ın gaye ve içeriği hakkında bilgi sahibi olma. Bu amaçla Kur'an-ı Kerim'in içeriği inanç, ibadet, ahlak vb. konularda tematik olarak ele alınmalı; ayet mealleri farklı yaş seviyesinde çocukların anlayabileceği şekilde Türkçeleştirilmelidir.
- d. Kutsalla ilişkinin saygı ve edebine sahip olma
- e. Kur'an'dan çıkarılacak değerleri kendi yaşamına uygulayabilme.

(Hz. Peygamberimizin Hayatı)

- a. Hz. Peygamber'in en güzel ve ideal insan kişiliği ortaya koyduğunu kavrayarak kendi kişilik gelişimine örnek alabilme.
- b. Kronolojik olarak Hz. Peygamberin hayatını bilmekle birlikte onun hayatının Kur'an ayetleriyle olan irtibatını kavrama.

Bu amacı gerçekleştirmek için kronolojik olarak Hz. Peygamberin hayatının öğretilmesi ile yetinilmemeli, Peygamberimizin hayatından bir konu anlatılırken tarihsel bilginin yanı sıra ilgili hadisler ve Kur'an'dan ayetlere senkronize bir

şekilde programda yer verilmelidir. Örneğin; Peygamberimizin hayatındaki Mirac hadisesi anlatılırken İsrâ ve Mirac ile ilgili ayetler, hadisler ve bu olayın önemli bir sonucu olan namaz üzerinde durulmalıdır. Gerekli zaman Hz. Peygamberin hayatından kesitler tematik bir şekilde incelenmelidir.

- c. Günümüzde Hz. Peygamberle ilgili çokça tartışma konusu yapılan konularda bilgi ve görüş sahibi olma. Bu amaçla, özellikle lise düzeyinde Batı'da ve kültürümüzde peygamber algısına yer verilmelidir.
4. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı derslerinin seçmeli olması ilkesinden hareketle program ve ders kitaplarının hazırlanmasında benimsetme, kimlik ve kişilik kazandırma amacının gerçekleştirilmesine önem verilmelidir.
5. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı derslerinin tercihine dayalı olacağı düşünüldüğünde program, içerik ve öğretmen boyutlarının çok iyi planlanması, derslerin amacına ulaşması açısından son derece kritik bir öneme sahip olduğu unutulmamalıdır.
6. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı derslerini yüksek din öğretimi görmüş öğretmenlerce verilmesi esas olmalıdır. Zaruri durumlarda ise, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinden yüksek din öğretimi görmüş olanlardan istifade edilebilir.
7. Eğitimde Fatih projesi kapsamında Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin Hayatı derslerinin daha ilgi çekici ve verimli olabilmesi için materyaller hazırlanması ve bunların yardımcı ders materyali olarak akıllı tahta ve tablet bilgisayarla kullanılması sağlanmalıdır.
8. Türkiye'de yapılan ampirik çalışmalar, ülkemiz insanlarının dindarlığının inanç boyutu yönünden oldukça yüksek olmasına rağmen, ahlaki boyutunun yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Bu konuda farkındalık oluşturmak, İslam ve gündelik hayat arasında ilişki kurmak, etik konularda İslami bir bakış açısıyla düşünmeyi sağlamak maksadıyla "İslam Ahlakı" adlı bir dersin seçmeli ders havuzunda olması uygun olacaktır. Buna ilaveten bir anlamda ilmihal türü bilgi vermek ve özellikle ibadetler konusunda daha detaylı bilgi ve uygulamaya imkan sağlamak maksadıyla "Temel İslami Bilgiler" dersine yer verilmesi de ayrıca düşünülebilir.
9. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin bir din öğretimi dersi olduğu ve herkese zorunlu olduğu gerçeğinden yola çıkarak din eğitime yönelik seçmeli derslerin olması Din Kültürü ve Ahlak Bilgisinin içeriğinin zayıflamasına yönelik bir düzenlemeye gerekçe olarak algılanmamalıdır.